

5.8 SOUHRNNÝ PŘÍKLAD NA FINANČNÍ ÚČTY A ZÚČTOVACÍ VZTAHY

E-SBÍRKA

Účetní jednotka HONZOVO PEKAŘSTVÍ, s.r.o., měsíční plátce DPH, měla na vybraných účtech k 1. 1. 2026 tyto počáteční stavy:

123 - Výrobky (rohlíky, koblihy a další pečivo)	300 000 Kč
132 - Zboží na skladě a v prodejnách (limonády, ovocné šťávy)	850 000 Kč
211.1 - Korunová pokladna	26 000 Kč
211.2 - Valutová pokladna (600 EUR)	14 700 Kč
221 – Běžný účet	909 300 Kč
311 – Odběratelé (z toho 250 000 Kč za firmou BRASIL COFFEE, a.s., splatnost byla 10. 1. 2025) a 150 000 Kč za firmou POTRAVINY ALEŠ, splatnost byla 20. 9. 2025)	400 000 Kč
411 – Základní kapitál	2 500 000 Kč

V oblasti finančních účtů a zúčtovacích vztahů se v lednu 2026 uskutečnily tyto účetní případy:

1. Tržby na prodejně

V pokladní knize byly vyčísleny souhrnné částky tržeb za prodej pečiva, a to zvlášť hotovostní tržby a zvlášť tržby prostřednictvím platebních karet:

Období	Hotovostní tržby (Kč)	Tržby - platební karty (Kč)	Celkem (Kč)
01/2026	291 200	190 400	481 600

Poznámky:

1. Pečivo je výsledkem výrobní činnosti společnosti HONZOVO PEKAŘSTVÍ, s.r.o.
2. Jedná o tržby vč. DPH a vzhledem k tomu, že předmětem prodeje bylo pečivo, je sazba DPH 12 %.
3. Peněžní ústav připsal částky z přijatých platebních karet na běžný účet společnosti.
4. Vlastní náklady prodaných výrobků činily 185 000 Kč.

2. Odvod tržby na bankovní účet

Dne 31. 1. 2026 byla část tržeb ve výši 260 000 Kč odvedena do banky na běžný účet. Peněžní ústav připsal částku až v únoru.

3. Přijatá záloha na dodávku nápojů

Kvůli problémům s platební morálkou některých odběratelů vybírá společnost od zákazníků zálohy.

Začátkem ledna uzavřela smlouvu s odběratelem PRODEJNY - FRESH, s.r.o., na dodávku nápojů (limonády, ovocné šťávy) v celkové hodnotě 484 000 Kč (400 000 + DPH 21 %). Nápoje společnost HONZOVO PEKAŘSTVÍ nevyrábí, ale nakupuje od dodavatelů.

Odběratel uhradil na běžný účet společnosti zálohu ve výši 121 000 Kč. Na tuto zálohu byl vystaven daňový doklad (základ daně 100 000 Kč + DPH 21 000 Kč).

Na konci ledna byly odběrateli dodány nápoje v celkové hodnotě 400 000 Kč + DPH. Ve stejném měsíci bylo provedeno vyúčtování dodávky.

Na vyúčtovací faktuře byla z celkové hodnoty dodávky odečtena záloha a doplatek byl vyčíslen ve výši 363 000 Kč (ZD z doplatku 300 000 Kč, 21 % DPH 63 000 Kč). Odběratel tento doplatek uhradil na běžný účet společnosti v únoru 2026.

Poznámka:

Pořizovací cena prodaného zboží činila 225 000 Kč.

4. Faktury přijaté

4.1 Nákup automatické výrobní linky na výrobu pečiva

Společnost obdržela fakturu za nákup plně automatické výrobní linky na výrobu pečiva ve výši 1 452 000 Kč (cena bez daně 1 200 000 Kč + 21 % DPH 252 000 Kč).

Fakturovaná částka byla uhrazena takto:

- a) z vlastních zdrojů na běžném účtu – 400 000 Kč
- b) z dlouhodobého bankovního úvěru ve výši 1 052 000 Kč (splatnost úvěru 4 roky). V lednu 2026 bylo uhrazeno peněžnímu ústavu 22 000 Kč, z toho splátka jistiny činila 6 000 Kč a úroky z úvěru 16 000 Kč.

4.2. Nákup počítače a tiskárny pro pokladní systém

Pekařství pořídilo od rakouského dodavatele počítač a tiskárnu pro pokladní systém za 2 000 EUR.

Účetní jednotka používá pevný kurz, který je 24,50 Kč/EUR.

Faktura byla uhrazena z běžného účtu, ze kterého bylo odepsáno 51 000 Kč.

Poznámky:

Účetní jednotka neúčtuje o drobném majetku jako o dlouhodobém a účtuje jej přímo do spotřeby.

4.3 Za grafické služby

Společnost obdržela fakturu od grafického studia (neplátce DPH) za návrh nového loga společnosti (vč. barevného manuálu) v hodnotě 40 000 Kč. Faktura byla uhrazena v hotovosti.

5. Zahraniční služební cesta zaměstnance

Pan Tomáš, který je ve společnosti zaměstnán, byl vyslán na služební cestu do Německa.

Před odjezdem přijal zálohu 500 EUR v hotovosti. Účetní jednotka používá pevný kurz 24,50 Kč/EUR.

Po návratu ze služební cesty předložil pan Tomáš vyúčtování – skutečné cestovní náhrady (ubytování v hotelu, letenky, zahraniční stravné) činily 550 EUR.

Doplatek byl proveden v Kč. Pro přepočtení doplatku byl použit kurz ČNB platný v den určení výše zálohy.

6. Neuhrazené pohledávky za odběrateli (na konci roku)

Faktura za společností BRASIL COFFEE a.s., nebyla do konce roku 2026 uhrazena, proto účetní jednotka vytvořila v rámci uzávěrkových operací opravnou položku ve výši 50 %, která je daňově uznatelná.

Pohledávka za společností POTRAVINY - ALEŠ, byla odepsána jednorázově do nákladů, neboť dlužník zanikl bez právního nástupce a bylo to doloženo výsledkem insolvenčního řízení.

ODPOVĚZTE NA OTÁZKY s využitím AI

1. Zjistěte, jaké podmínky musí být splněny, aby opravná položka podle ZoR byla daňově uznatelná a zda jsou tyto podmínky splněny u pohledávky za společností BRASIL COFFEE, a.s.
2. Vysvětlíte, kdy vzniká povinnost přiznat DPH při přijetí zálohy a kdy se v této souvislosti vystavuje daňový doklad. Posuďte, zda byla v příkladu (bod 3) správně odvedena DPH z přijaté zálohy.
3. Vysvětlíte a zdůvodněte, kdy bude muset být odvedena v našem příkladu DPH z doplatku.
4. U zahraniční cesty pana Tomáše (bod 5) je uvedeno, že doplatek byl proveden v Kč. Je možné doplatek provést také v cizí měně a pokud ano, tak v jakém případě?
5. Určete, zda může při vyúčtování zahraniční služební cesty vzniknout kurzový rozdíl, pokud účetní jednotka používá kurz platný v den poskytnutí zálohy.
6. Vysvětlíte, jak to bude s kurzovým rozdílem na konci roku u valutové pokladny.

Úkol č 1: Zaúčtujte jednotlivé účetní případy v roce 2026.

Dokl.	Popis účetního případu	Kč	MD	D
PPD/1	Tržby v hotovosti za prodej pečiva			
	cena bez daně			
	DPH 12 %			
	cena s daní	291 200,-		
VÚD/1	Tržby za prodej pečiva prostřednictvím platebních karet			
	cena bez daně			
	DPH 12 %			
	cena s daní	190 400,-		
VPD/1	Odvod části tržeb do banky	260 000,-		
VBÚ/1	a) přijata záloha na dodávku nápojů	121 000,-		
	b) připsané úhrady za prodej pečiva prostřednictvím karet	190 400,-		
dd/1	Vystaven daňový doklad na přijatou zálohu (VBÚ/1)			
	základ daně	100 000,-	—	—
	DPH 12 %	21 000,-		
FAV/1	Faktura za prodej nápojů firmě PRODEJNY - FRESH, s.r.o.			
	cena bez daně	400 000,-		
	DPH 21 %	84 000,-		
	cena s daní	484 000,-		
	zaplacená záloha (VBÚ/1) – základ daně	– 100 000,-		
	DPH 21 %	– 21 000,-		
	Zbývá k úhradě (ZD z doplatku 300 000, DPH 63 000)	363 000,-	—	—
FAP/1	Nákup výrobní linky - cena bez daně	1 200 000,-		
	DPH 21 %	252 000,-		
	cena s daní	1 452 000,-		
FAP/2	Nákup výpočetní techniky od rakouského dodavatele 2 000 EUR, kurz 24,50 Kč / EUR <i>Poznámka: Nákup drobného majetku se účtuje do spotřeby.</i>			
	Přidanění – sazba DPH 21 %			
	Nárok na odpočet – sazba DPH 21 %			
VBÚ/2	Částečná úhrada faktury (FAP/1) za nákup výrobní linky	400 000,-		
VÚÚ/1	Z dlouhodobého úvěru zaplacená zbývající část faktury (FAP/1) za linku	1 052 000,-		

VBÚ/3	a) splátka úvěru	6 000,-		
	b) úroky z úvěru	16 000,-		
	c) zaplacená faktura (FAP/2) rakouskému dodavateli	51 000,-		
VÚD/2	Kurzový rozdíl z úhrady faktury rakouskému dodavateli			
VÚÚ/2	Splátka úvěru (výpis z úvěrového účtu)	6 000,-		
FAP/3	Za grafické služby - od neplátce	40 000,-		
VPD/2	V hotovosti zaplacená faktura (FAP/3) za grafické služby	40 000,-		
VPD/3	Zaplacená záloha zaměstnanci 500 EUR na služební cestu <i>kurz 24,50 Kč / EUR</i>			
VÚD/3	Vyúčtování zahraniční služební cesty – 550 EUR v kurzu 24,50 Kč / EUR			
VPD/4	Doplatek zahraniční služební cesty v Kč (<i>VPD/3, VÚD/3</i>)			
VÚD/4	Úbytek prodaného zboží (prodané nápoje)	185 000,-		
VÚD/5	Úbytek prodaných výrobků (prodané pečivo)	225 000,-		
VÚD/6	Tvorba OP k pohledávce za firmou BRASIL COFFEE, a.s.	125 000,-		
VÚD/7	Odpis pohledávky za společností POTRAVINY ALEŠ	150 000,-		
VÚD/8	Kurzový rozdíl ve valutové pokladně <i>(kurz ČNB na konci roku 24,80 Kč / EUR)</i>			

Úkol č. 2: Doplňte do tabulky zůstatky na účtech 2. a 3. účtové třídy.

Aktivní účet	Kč	Pasivní účet	Kč
211.1 - Pokladna v Kč		321 - Dodavatelé	
211.2 - Valutová pokladna (v EUR)		343 - Daň z přidané hodnoty	
221 - Bankovní účty			
311 - Odběratelé			
391 - Opravná položka k pohledávkám			

Úkol č. 3: Vypočítejte náklady a výnosy dle jednotlivých skupin a účetní výsledek hospodaření.

Nákladové účty	Kč	Výnosové účty	Kč
50. účtová skupina		60. účtová skupina	
51. účtová skupina		66. účtová skupina	
54. účtová skupina			
55. účtová skupina			
56. účtová skupina			
58. účtová skupina			
Výsledek hospodaření (+ zisk / - ztráta) Kč			